

Fr. Justitsminister Lene Espersen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

D. 10. december 2007

Forhold i Danske fængsler

På det seneste har der været megen omtale i pressen om de såkaldte "Negative stærkt styrende fængselsfunktionærer" i de Danske fængsler. Artiklerne i Jyllands-Posten har sat fokus på denne uheldige gruppe og den effekt de har på deres kolleger og andre medarbejdergrupper. Desværre fremgår det ikke i ligeså høj grad, hvordan de negative funktionærer påvirker de pårørende og indsatte, de naturligt nok også har kontakt med.

Man kan – med rette – udlede at, når man ikke behandler sine nærmeste kolleger særlig pænt, behandler man nok ikke pårørende eller indsatte bedre, tværtimod! Som pårørendeforening er det da også vores erfaring at både pårørende og indsatte lider under ubehagelige funktionærer med deres egen dagsorden og "junglelov."

Det er ikke sundt for et civiliseret retssamfund at tillade en mindre gruppe fængselsfunktionærer at sætte en anden dagsorden, end den Folketinget/Justitsministeriet og Direktoratet for Kriminalforsorgen har sat! Desværre sker det, og det bør have konsekvenser for de involverede! Alt andet ville være uværdigt og en falliterklæring!

Som pårørendeforening repræsenterer vi et tværsnit af Danmarks befolkning. Dermed er vi sikkert i tråd med de fleste, når vi tilkendegiver at vi ikke har noget problem med at man straffer forbrydelser og sætter kriminelle i fængsel. Derfor forsøger vi heller ikke at bortforklare vores indsattes handlinger. De sidder inde, fordi de har gjort sig fortjent til det, men desværre oplever vi at de ofte straffes udover selve den "frihedsberøvelse," samfundet har lagt op til!

Når indsatte oplever en "gør som jeg siger, ikke som jeg gør" kultur blandt (nogle) ansatte, er det ikke underligt at de bliver vrede, bitre og taber det samfundssind de måtte have tilbage. Hvis man ønsker at indsatte skal undgå at blive marginaliseret og dernæst bliver resocialiseret/rehabiliteret kræver det at de ikke oplever deres egne eller pårørendes rettigheder trådt under fode, af de selv samme personer, der skal gøre dem til retskafne og bedre mennesker!

Vi og andre pårørende møder mange dygtige, professionelle og venlige fængselsfunktionærer når vi besøger vores indsatte eller har kontakt med et afsoningssted i anden sammenhæng. Desværre oplever vi også den anden (negative) gruppe og mange af de henvendelser vi modtager fra pårørende handler - beklageligvis – om upassende og ubehagelig optræden fra netop denne gruppe af fængselsfunktionærer.

Vi har fulgt artiklerne i Jyllands-Posten med stor interesse og har hæftet os ved at flere politikere har vist afsky overfor forholdene i fængslerne. Og det med rette! Som pårørende kan vi fulgt ud tilslutte os de erfaringer journalisterne fra Jyllands-Posten har gjort sig.

Vi er oplyst om, at det ikke sjældent forekommer at fængselsfunktionærer skal tage en ekstra vagt i træk. Det bekymrer os, idet en træt funktionær ikke vil have det samme overskud, som en udhvilet kollega. En funktionær, der skal arbejde i 16 timer vil nødvendigvis være mindre overbærende, forstående og mere irriteret m.m., end de kolleger, der har en normal arbejdsdag. Hvem mon det går ud over?

Mange pårørende er nervøse for at klage, fordi de frygter repressalier over for deres indsatte eller dem selv. Denne holdning er fuldt forståeligt, fordi det faktisk sker! Straffen for at klage er ofte den, at man flytter den indsatte til et fængsel eller arresthus i den anden ende af landet (på trods af kriminalforsorgens nærhedsprincip).

Den ekstra økonomi og/eller rejsetid (med børn), der skal bruges, skal nok få de fleste pårørende på bedre tanker, næste gang de overvejer at klage! Især, hvis der er familiemedlemmer med dårlig helbred, der ikke har mulighed for at tage en længere rejse!

Hvis Direktoratet for Kriminalforsorgens formål ikke blot skal være en hensigtserklæring, er der behov for en gevaldig "hovedrengøring" i fængsler og arresthuse! Dermed må vi også forlange at man tager henvendelser fra pårørende alvorligt, undersøger disse og gøre noget ved det, når det viser sig at der er hold i sagen!

Vi må også forlange at Direktoratet for Kriminalforsorgen overholder forvaltningsloven og svarer på henvendelser indenfor de 10 dage, loven kræver.

Eksempelvis, er det at svare på en indsattes ansøgning om en Pc. – 18 måneder efter han sendte ansøgningen, ikke acceptabelt! Især fordi han i mellemtiden sidder i åbent fængsel og har fået en Pc! Denne sag kan bekymre, fordi kriminalforsorgen åbenbart ikke selv ved, hvilke indsatte sidder hvor og hvilke rettigheder de har!

Mange pårørende oplever nogenlunde det samme, nemlig ikke at få svar, før de henvender sig til Folketingets ombudsmand. Først herefter kan de forvente et svar fra kriminalforsorgen! Er det rimeligt?

Tilsyneladende kan klientkontoret (under kriminalforsorgen) modtage en telefonrapport. Jeg har desværre kun hørt om ét tilfælde, hvor en pårørende fik dette tilbudt! Da mange pårørende ikke har overskuddet til at skrive breve, ville det være en utrolig stor hjælp, hvis de i stedet kunne ringe og der blev reklameret for denne service!

Ser man bort fra åbne fængsler, hvor indsatte har mulighed for at have deres egne telefoner som de frit kan benytte, så længe de selv betaler for abonnementet, er reglerne for telefonkontakt et af de punkter pårørende ofte nævner som kilde til frustration.

Selvfølgelig må man som pårørende forvente at muligheden for kontakt til en indsat er begrænset, men behovet er der ikke desto mindre. Selvom man er indsat har man oftest stadig en familie og ikke mindst børnene har behov for en jævn kontakt med far eller mor, i fængslet. Selvom det så kun er pr. telefon.

I 2006 indførte Direktoratet for Kriminalforsorgen den meget billige IP telefoni. Kriminalforsorgen kunne dermed tale billigt imellem de enkelte institutioner. Denne telefoni form blev dog ikke indført for det telefoner de indsatte skal benytte. Her må man stadig benytte dyre telefonkort og en gammeldags (dyrere) løsning! Hvorfor valgte kriminalforsorgen ikke at forlange en helhedsløsning, der også gavtede de indsatte? Indsatte, der har en timeløn på 8.14 kr., men stadig skal købe et telefonkort til samme pris, som vi udenfor betaler.

Med venlig hilsen
Sanne Cellina Helena Graffe
Formand
sanne@balanceifrihed.dk

Kopi: Medlemmerne af Folketingets Retsudvalg